

Vergaderjaar 2025-2026

36 863

Wijziging van de Kieswet in verband met het stellen van nadere regels voor bijstand in het stembokje

Nr. 9

**GEWIJZIGD AMENDEMENT VAN HET LID SCHILDER
TER VERVANGING VAN DAT GEDRUKT ONDER NR. 7**
Ontvangen 8 juni 2026

De ondergetekende stelt het volgende amendement voor:

In artikel I, onderdeel B, wordt het voorgestelde artikel J 28a als volgt gewijzigd:

1. Aan het tweede lid wordt toegevoegd “, of door een door de kiezer aan te wijzen persoon”.
2. Het derde lid wordt vervangen door drie leden, luidende:
3. De door de kiezer aangewezen persoon, bedoeld in het tweede lid, respecteert het geheim van de stemming en de stemvrijheid van de kiezer.
4. Indien de voorzitter aanwijzingen heeft dat sprake is van beïnvloeding door de persoon die bijstand verleent, kan de voorzitter besluiten de bijstand niet of niet langer toe te staan. In dat geval biedt de voorzitter aan dat de bijstand wordt verleend door een lid van het stembureau.
5. Indien de kiezer de bijstand door een lid van het stembureau als bedoeld in het vierde lid niet wenst, wordt de stempas of kiezerspas aan de kiezer teruggegeven, als bedoeld in artikel J 28b, eerste lid, tweede zin. Het tweede lid van dat artikel is dan van overeenkomstige toepassing.

Toelichting

Dit amendement heeft als doel om kiezers zelf regie te geven over de ondersteuning die zij ontvangen in het stembokje. Het wetsvoorstel maakt het mogelijk dat iedereen die hulp nodig heeft die hulp ook krijgt, maar bepaalt daarbij dat deze ondersteuning in principe alleen door een stembureaulid mag worden verleend. De indiener vindt dat een te beperkte benadering. Voor veel mensen is het juist belangrijk dat zij kunnen terugvallen op iemand die zij kennen en vertrouwen. Een partner, familielid, mantelzorger of begeleider weet vaak beter hoe iemand communiceert, waar iemand tegenaan loopt en welke ondersteuning nodig is om zelfstandig een stem uit te brengen. Juist dat vertrouwde contact kan ervoor zorgen dat iemand met meer zekerheid en minder spanning het hokje in kan kleuren.

Tegelijkertijd staat voor de indiener buiten kijf dat stemvrijheid en stemgeheim beschermd moeten blijven. Daarom blijft het mogelijk voor het stembureau om op te treden wanneer sprake lijkt te zijn van ongewenste beïnvloeding of druk. Op die manier wordt geen afbreuk gedaan aan de betrouwbaarheid van het verkiezingsproces. De indiener benadrukt dat de bevoegdheid van de voorzitter om bijstand door een door de kiezer aangewezen persoon te weigeren terughoudend

dient te worden toegepast. Het enkele feit dat een begeleider een partner, familielid, mantelzorger of andere bekende van de kiezer is, vormt op zichzelf geen aanleiding om aan te nemen dat sprake is van ongewenste beïnvloeding. Van ingrijpen behoort slechts sprake te zijn indien concrete aanwijzingen bestaan dat het geheim van de stemming of de stemvrijheid van de kiezer niet worden gerespecteerd. Het uitgangspunt van dit amendement blijft dat de kiezer in beginsel zelf bepaalt door wie hij of zij wordt ondersteund.

Schilder